

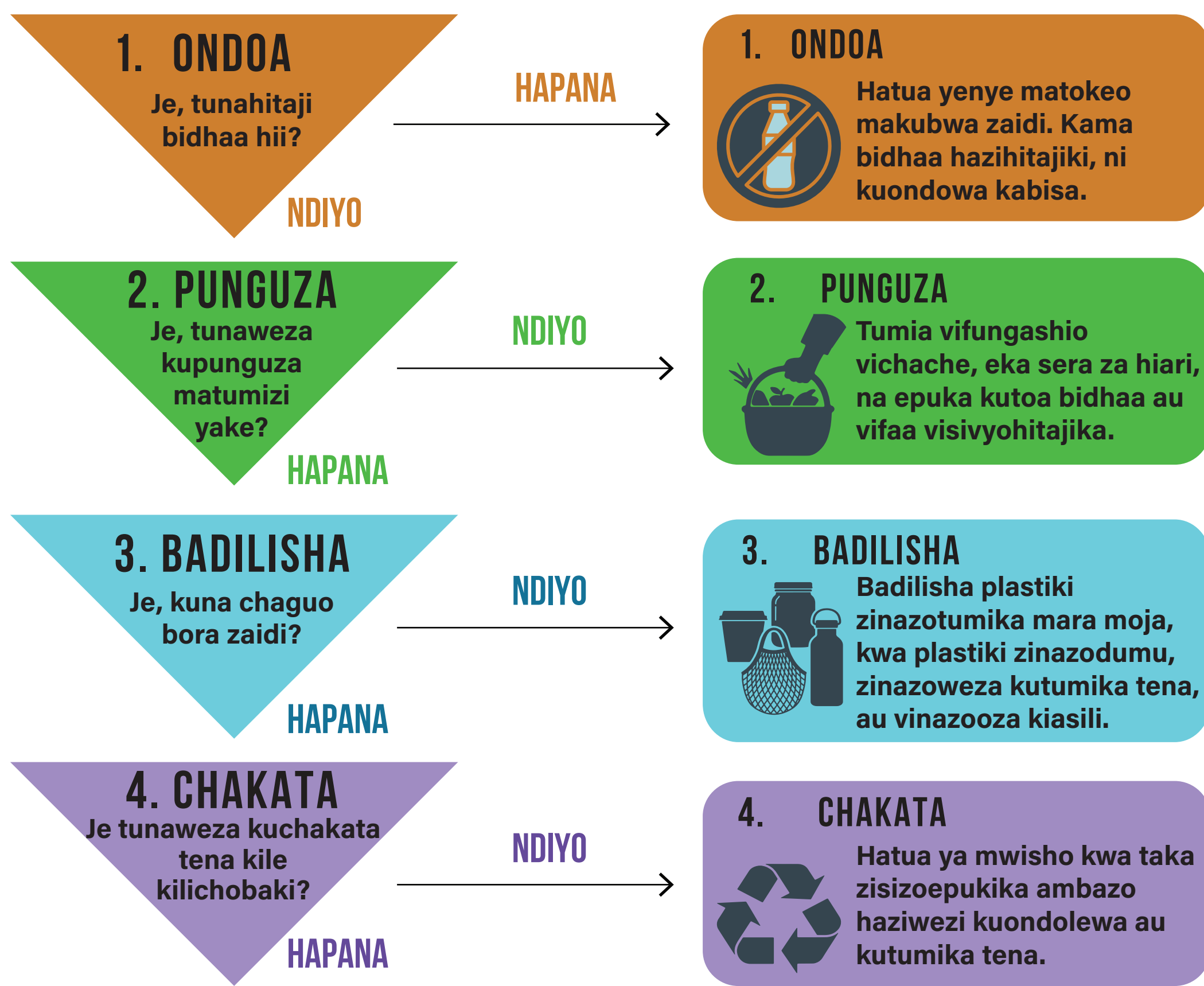
MFUMO WA KUPUNGUZA TAKA

Kupunguza matumizi ya plastiki zinazotumika mara moja katika sekta ya utalii Zanzibar

SKANI HAPA KWA
MIONGOZO KAMILI YA KUPUNGUZA

MUONGOZO WA MAAMUZI YA KUPUNGUZA

HAKUNA CHAGUO ZURI? Fikiria ubunifu, utetezi, au mabadiliko ya mfumo.

Usimamizi wa taka ni mojawapo ya changamoto kubwa zinazoikabili sekta ya utalii Zanzibar.

Mfumo wa REDUCE unahamasisha shughuli za sekta ya hoteli na utalii kuondokana utamaduni wa "kutupa" hadi mfumo endelevu na wa uchumi mzunguko. Inaweka kipaumbele katika hatua za kuzuia taka katika chanzo chake, badala ya kutegemea zaidi hatua za usimamizi wa taka zinazofanyika baada ya uzalishaji.

Makundi matatu ya kipaumbele kwa hatua za haraka chini ya Miongozo ya REDUCE:

1. Chupa za plastiki za maji na vinywaji baridi.
2. Vifungashio vya plastiki, ikiwemo vya wasambazaji na vya chakula.
3. Vifaa vya kubebea chakula vya matumizi mara moja, ikiwa ni pamoja na mirija, vijiko/uma, mifuko, na vifuko vidogo (*sachets*)

Cha kutia moyo, biashara nyingi za utalii Zanzibar tayari zinafanya kazi kupunguza taka za plastiki.

UNUNUZI KIJANI – MUONGOZO WA REJEA

A. BIASHARA NDOGO ZA UTALII

(Nyumba za kulala wageni, hoteli ndogo, migahawa, mikahawa, vituo vya kupiga mbizi na waandaaji wa safari za utalii)

ORODHA YA KUZINGATIA

- Omba wasambazaji wa mazao mapya walete bidhaa kwenye kreti, vikapu au magunia yanayoweza kutumika tena badala ya mifuko ya plastiki.
- Omba wasambazaji wa maji watoe vyombo vinavyoweza kujazwa tena au chupa kubwa zaidi pale zinapopatikana.
- Nunua bidhaa za kusafishia katika vyombo vikubwa na uulize wasambazaji kuhusu uwezekano wa kujaza tena.
- Himiza wasambazaji wa chakula na vinywaji kupunguza vifungashio visivyo vya lazima na kukusanya kreti zinazoweza kutumika tena.
- Waunge mkono wasambazaji na mafundi wa ndani wanaotoa mabadala zinazoweza kutumika tena au zisizo na plastiki.
- Epuka kupokea vifungashio vya Styrofoam (povu).
- Jadili upunguzaji wa vifungashio na angalau wasambazaji wakuu watatu kila mwaka.

VIASHIRIA VYA MAFANIKIO YA HARAKA

- ✓ Bidhaa za kusafishia zimenunuliwa kwa wingi (kwa vifungashio vikubwa).
- ✓ Maji ya kunywa ya wafanyakazi hutolewa kupitia mifumo ya kujaza tena.
- ✓ Mazao mapya hupokelewa zaidi katika vyombo vinavyoweza kutumika tena.
- ✓ Hakuna Styrofoam inayoingia kwenye biashara.

B. BIASHARA ZA KATI NA KUBWA ZA UTALII

(Hoteli, miji ya mapumziko na makundi ya hoteli)

ORODHA YA KUZINGATIA

- Tambua wasambazaji wanaozalisha kiasi kikubwa zaidi cha taka za vifungashio na uweke kipaumbele cha kushirikiana nao.
- Waulize wasambazaji jinsi vifungashio vinavyoweza kuondolewa, kupunguzwa, au kubadilishwa na mifumo ya usafirishaji inayoweza kutumika tena.
- Hamasisha ununuzi wa jumla na mifumo ya kujaza tena kwa bidhaa za kusafishia, huduma za wageni na vyakula.
- Watake wasambazaji waepuke Styrofoam na kupunguza vifungashio vya ziada.
- Wahimiza wasambazaji kutekeleza mipango ya kuchukua tena kreti, vyombo na vifaa vya vifungashio.
- Jumuishia mazingatio ya kupunguza vifungashio na kupunguza taka katika maamuzi ya ununuzi.
- Fanya majadiliano ya kila mwaka na wasambazaji wakuu kuhusu fursa za kupunguza taka za plastiki.
- Fanya kazi na wadau wa usimamizi wa taka na urejelezaji ili kuhakikisha vifaa vilivyonunuliwa vinaweza kurejeshwa ndani ya nchi inapowezekana.

VIASHIRIA VYA MAFANIKIO YA HARAKA

- ✓ Hakuna Styrofoam iliyokubaliwa kutoka kwa wasambazaji.
- ✓ Mpango wa ununuzi wa jumla umetokelezw.
- ✓ Mfumo wa kutumia tena au kurejesha umeanzishwa na angalau msambazaji mmoja mkuu.
- ✓ Vigezo vya uendelevu vya msambazaji vimejumuishwa katika maamuzi ya ununuzi.
- ✓ Mkutano wa kila mwaka wa ushiriki wa wasambazaji umefanyika.

SKANI HAPA KWA
ORODHA YA WASAMBAZAJI ENDELEU

AINA ZA PLASTIKI NA MBINU BORA ZA MATUMIZI	 PET POLYETHYLENE TEREPHTHALATE INAPATIKANA KATIKA: Chupa za maji na vinywaji. MBINU BORA: Ondoa taratibu. Badilisha na mifumo ya maji inayojazwa tena.
 HDPE HIGH-DENSITY POLYETHYLENE INAPATIKANA KATIKA: Vyombo vya bidhaa za kusafishia, makopo ya kuhifadhi. MBINU BORA: Inafaa sana kwa matumizi ya mara kwa mara na inaweza kuchakatwa tena nchini.	 PVC POLYVINYL CHLORIDE INAPATIKANA KATIKA: Filamu vya kuhifadhi chakula, vifungashio vinavyokunjika, baadhi ya vifaa vya sintetik. MBINU BORA: Epuka na ondoa taratibu.
 LDPE LOW-DENSITY POLYETHYLENE INAPATIKANA KATIKA: Mifuko ya plastiki, filamu za kufungia, laina, na vifungashio laini. MBINU BORA: Ondoa taratibu. Badilisha na mabadala au plastic zinazoweza kutumika tena.	 PP POLYPROPYLENE INAPATIKANA KATIKA: Vyombo vya kuhifadhi chakula, vifungashio vya chupa, visambazaji. MBINU BORA: Tumia kwa uangalifu. Hakikisha mfumo sahihi wa urejeshaji.
 PS POLYSTYRENE INAPATIKANA KATIKA: Maboksi ya kubebea chakula, vikombe, treya, na vifungashio. MBINU BORA: Ondoa taratibu. Badilisha na mabadala zinazoweza kutumika tena.	 OTHER OTHER PLASTICS INAPATIKANA KATIKA: Plastiki mchanganyiko na maalum. MBINU BORA: Isipokuwa imethibitishwa wazi kuwa salama, epuka na ondoa taratibu.